

A n e t r æ e t

Nr.1 / feb. 2019

ISSN: 1603 – 0281

Bornholm optegnet på to gamle kort

Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening

Indhold

Mediestream med Erik Kann.....	3
Julehygge 2018.....	4
Forbrydelse og Straf.....	5
Foreningens harddisk.....	6
Nyt fra Fotogruppen.....	7
Faren ved kulbrydning.....	8
Ola Blus på Løjtan.....	11
Nyt fra Rigsarkivet.....	13
En bornholmsk remse.....	13
At gå til Barbro.....	14
Konkurrencen.....	15

Kære medlemmer!

Vi har nu nået over halvdelen af denne sæsons tilrettelagte program. De foredrag jeg selv har haft mulighed for at overvære, har alle været meget interessante. Det håber jeg også at du synes, hvis du har haft mulighed for at overvære dem, enten i salen på Rønne Bibliotek, eller via vores livestreaming. Det er dejligt, at så mange har støttet godt op om de foredrag vi har afholdt.

Husk at vores generalforsamling i år afholdes en søndag, og ikke en lørdag som vi plejer. Årsagen til dette er, at det er svært at få salen på biblioteket. Igennem tiden er der kommet mange flere foreninger til, som bruger salen på biblioteket, og de har også selv et øget brug af salen, med deres egne arrangementer. Biblioteket har også altid selv første prioritet.

Vel mødt til jer alle sammen til foreningens generalforsamling søndag den 24. marts kl. 14:00.

Husk sidst indbetalings dato for kontingent 2019 er den 1.marts 2019

Formand Hans Ressel

Dato	Program – Husk at sætte kryds i din kalender
Lørdag 16/2 kl. 14 – 17	Det danske straffesystem gennem 200 år, livstid med pisk og lænker.
Søndag 24/3 kl. 14 – 17	Generalforsamling og foredraget: 5 forbrydere fra Klemensker.
Lørdag 31/8 kl. 10 – 17	Bustur på Bornholm

Mediestream med Erik Kann

Af Fie Ellebye

Det var, som sædvanlig, en meget velopløst Erik, der var kommet til Bornholm den 3. november, for at fortælle om hvad man kunne bruge mediestream til.

Erik startede med at sige, at der var 2 ord, vi skulle kunne, for ellers fik vi ikke lov til at gå hjem, før vi kunne huske dem: SØLLING og THOMSEN. De har lavet en håndbog "De danske aviser" 1634-1991 og "Lokalpressen" Danske lokale ugeaviser og distriktsblade 1850-2001.

Tryk på aviser

Hvordan finder man så mediestream, ja man googler det bare. For at begrænse søgning, skal man trykke på aviser. På nettet har man begrænset adgang. Men hvis man tager til Det kongelige Bibliotek i København eller

Aarhus og Det danske filminstitut, så har man fuld adgang. Der er også muligheder på f.eks. på biblioteket i Rønne.

Brug anførselstegn

Man kan søge frit på mediestream. Søger man f.eks. på Niels Olsen, får man alt, hvor der står Niels og Olsen. Men hvis man søger på den her måde: "Niels Olsen", får man kun det, hvor det står samlet.

Det man kan få frem på en person, kan være mange ting. Både gode og dårlige nyheder.

Genfind ane

Hvis man har en ane som er blevet væk, kan mediestream være en stor hjælp for man kan være heldig at finde en dødsannonce på vedkommende.

Det var, helt igennem, et rigtigt godt foredrag.

Kan I huske de 2 ord ??? ellers må I starte forfra med at læse. ☺

Der var 40 i salen og 24 på nettet.

Julehygge 2018

Af Jørn Kjøller

Den 8. december var bordene dækket med røde duge, der var nylavede juledekorationer, stearinlysene var tændt og der bredte sig en dejlig julehygge i bibliotekets store sal.

Efter en velkomst ved Elo Jacobsen, sang vi en af de gamle danske julesange akkompagneret af YouTube.

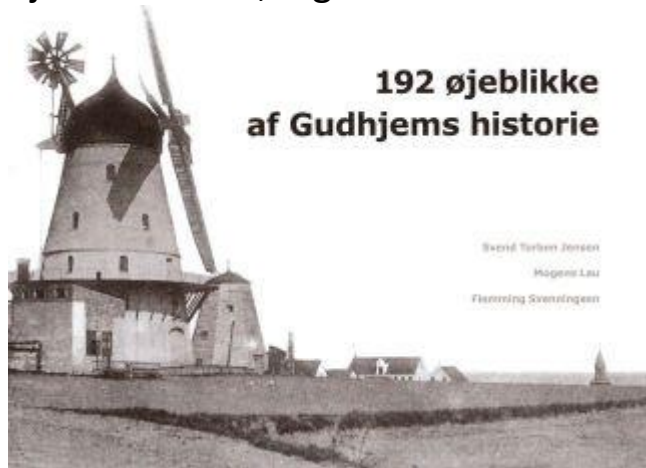
Det viste sig meget hurtigt at musikledsagelse ikke var nogen god idé.

Vi fortsatte uden - efter 1. vers.

Mogens Lau

Der blev budt velkommen til eftermiddagens taler: Mogens Lau der ville fortælle om "192 Øjeblikke af Gudhjems historie".

Foredraget var bygget over en bog af samme navn, som er udgivet som hæder til en tidligere formand for Gudhjem Museum, Inge Madsen.

Der var naturligvis ikke 192 billeder med, men vi fik et godt indtryk af Gudhjem fra de sidste 100 år med nogle flotte billeder.

Vi fik fortalt hvordan man kan datere nogle billeder efter hvornår den gamle kirke blev revet ned og hvornår der kom 1. sal på toldbygningen.

Sct. Anna Kapel før 1893

Der var kommet medlemmer helt fra Aalborg for at høre dette foredrag. De kunne så også besøge noget familie samtidig.

Den altid tilbagevendende og umulige tipskupon blev så klemt ind lige før kaffen.

Julebanko

Der blev så serveret kaffe med kringler, pebernødder, brunkager og meget andet godt.

Så skulle vi i gang med den traditionelle Julebanko. Der var som sædvanlig 5 spil med 1, 2 rækker og en hel plade. Spændingen er som altid stor, og gaverne blev spredt ud over hele salen. Derefter sang vi endnu en sang fra det omdelte sangblad.

Elo ønskede alle en rigtig god jul med håbet om, at vi skulle ses den 19. januar til næste foredrag.

Der var ca. 45 deltagere.

Forbrydelser og straf

Af Fie Ellebye

Der var 36 i salen og 18 på nettet, da Jesper Vang Hansen kom for at fortælle om sit store arbejde med at læse og oversætte tingbøgerne. Fokus var sat på "forbrydelse og straf" hentet fra tingbøgerne i 1700-tallet.

Gotfred Nielsen

Han tog udgangspunkt i Gotfred Nielsen født omkring 1675 i Østerlars og nævnt i tingbøgerne rigtig mange gange.

Han fik 11 børn. To af dem var såkaldt "uægte".

I kan læse mere om ham på Jespers hjemmeside:

www.bornholmerting.dk

Jesper Vang Hansen på Rønne Bibliotek

At leve på polsk

Gotfreds ene uægte datter lavede en forbrydelse i Olsker. I dag vil vi ryste på hovedet ad det, men dengang var det forbudt at "bo på polsk".

Bemærk udtrykket blev så brugt allerede i 1752!

I politiprotokollen for Hasle Byfoged, Nørre Herred, Hammershus Birk, kan man læse om politiforhøret:

Der står: 25. februar 1752 – leve på "polsk" (Olsker) Pag. 127 a.

Smidt ud

Efter ordre fra amtmand Urne indkaldes bødker Peder Pedersen og Ellen Gotfredsdatter fra Olsker "*for deres skendige levned*" og "*berøgtede at lefue et lætferdigt lefnet tilsammen*".

Det endte med, at de blev smidt ud af Olsker sogn.

De flyttede så til Rønne, blev gift og kunne derefter vende tilbage til Olsker.

Interessant kort

Jesper sluttede med at vise et gammelt kort, som han havde fundet. Der var Bornholm på, men også et verdenskort, hvor Bornholm, Saltholm, Samsø og Møn var i hver sit hjørne. Det blev studeret meget af deltagerne.

(Se billedet på forsiden af bladet)

Foreningens harddisk

Af John Christensen

Slægtssøgningsdatabasen

Skifteuddrag i basen bliver nu udvidet efter 1845.

Efter 12 års pause, genoptages indtastning af Skifteprotokoller i slægtsøgningsdatabasen igen.

Vi er pt i gang med at transskribere Østre Herreds bog 8. 1845 – 1858. Herefter påbegyndes den næste skiftebog med det laveste start-år.

Om det er Vestre eller Nørre Herred er endnu ikke undersøgt.

Til- og afgangslisterne

Her mangler der kun de sidste år i Aaker Sogn. Vi venter stadig på nye læsbare affotograferinger.

Når de kommer, påbegyndes indtastningen af disse.

Bornholmske gårdregister.

Her er Karl Nielsen, Rønne, "indtaster".

Han er pt. i gang med de sidste sogne som nu er færdigkontrolleret, opdateret og afleveret til Karl for indtastning.

Slægtsøgningsbasen "Gårddatabasen", opdateres ca. hver 4 mdr.

Nyt:

Søgning om ægteskaber...

Vores medlem Jack Holger Hansen i Lyngby på Sjælland er begyndt at indtaste giftermål til Slægtsøgningsdatabasen. (1813 – 1964)

Dvs. nu nye muligheder omkring søgning af indgået ægteskaber.

Materialet som indgår, er både kirkebøger og de borgerlige vielser.

Jack Holger har færdigtastet Østerlars. Lidt under 2000 Rækker. Hver række indeholder en Brud og en Gom, samt en masse andre oplysninger.

Opfordring!

Jeg kunne godt ønske flere medlemmer til at gøre dette arbejde færdigt! Jack Holger Hansen har nu sat sig på Allinge, men de andre er ledige.

Kunne du tænke dig at indtaste dit "ønskesogn", så kontakt mig på:

Mail: jgc@byholmvej3.dk.

Nyt fra Fotogruppen

Af Elo Jacobsen

Vi har i denne sæson lige rundet 30.000 optagelser, heraf er de ca. 17.000 billeder, resten er oplysninger om billederne.

Ø-arkivet lægger løbende nye billeder ud på deres hjemmeside:

Bornholmskebilleder.brk.dk

Det bedre borgerskab

Vi har blandt andet "fundet" en kasse med 88 af Støckels billeder fra ca. 1880. Negativerne er 24 x 30 cm, så det er nogle meget fine detaljerede billeder.

Det er billeder af det bedre borgerskab, så som købmænd, postmester, oberstløjtnant, og kæmner.

De fleste er dog ukendte, så hvis I har gamle Støckelbilleder, som I ved hvem er, kan I måske hjælpe Ø-arkivet med at identificere nogle af billederne.

Yhrs glasplader

Vi har også affotograferet ca. 3.500 billeder af Teodor Yhrs glasplader; nogle af dem har informationer på kuverten som de ligger i, men andre prøver vi at finde protokoller til, så vi kan få sat navn på.

Opfordring

Hvis I har gamle "pap-billeder" vil jeg meget gerne hjælpe med at affotografere dem, mod at Ø-arkivet får en kopi til deres samling.

Min forrige anmodning om hjælp har resulteret i en ny "medarbejder", så vi nu er 10 medlemmer der arbejder på at få digitaliseret alle billederne, men vi kan godt bruge flere!

Vi er på Ø-arkivet hver onsdag fra 12.30 – 15.30 og hver fredag fra 08.30 – 11.30, kig ned, så kan vi fortælle dig mere om projektet.

Kender du ham? (A010-50)

Mail: elo.jacobsen@outlook.dk

Faren ved kulbrydning

Af Jørn Kjøller

Der blev arbejdet i kulgruber i kystnære områder fra Onsbæk i syd op mod Hasle i nord.

Kul blev også fundet på strandene, samt hugget løs i vandet ud for strandene og fisket op.

Kulbrydningen i gruber er behandlet i Bornholmske Samlinger, rk. III, bind 15. Artiklerne er skrevet af ingeniør Svend V. Sølvér.

Omkomne

Her følger en oversigt af omkomne arbejdere i 1800-tallet. Den er sikkert ikke fuldstændig, især ikke fra Klemensker, da der ikke altid i kirkebogen skrives, hvad folk er døde af.

Uddragene fra aviserne er skrevet direkte af med deres skrivemåde på det tidspunkt.

Kilderne er: Kirkebøger, folketællinger, databasen Sydsvenskere, svensk database "Emibas" samt bornholmske dagblade.

HASLE

17. oktober 1826: Hans Kofoed, borger og kulgraver, døbt 4. sept. 1791 i Knudsker.

Død formedelst et stærkt stød på isen i Kulværket.

Gift med Marthe Marie Andersdatter.

11. april 1845: Hans Christian Riis, husmand på 20. slg. Lille Lærkegårds grund i Olsker. Boede i Hasle som kularbejder. Født 20. juni 1812 i Olsker. Dræbt af et nedfaldende stykke af skakten, hvor han arbejdede. Efterlader sig enken Margrethe Kirstine Hansdatter, gift Munch.

10. juni 1850: Hans Jacob Marcher, maskinmester ved Hasle Kulværk. Født 30. oktober 1812 i Knudsker. Faldt ned i en skakt og brød halsen. Gift med Else Cathrine Jørgensdatter.

5. dec. 1851: Hans Thorsen, gift daglejer i Hasle. Døbt 2. aug. 1797 i Rutsker. Nedstyrtet i en kulsakt. Gift med Bendte Marie Jensdatter Nyboe.

16. nov. 1854: Johan Peter Lindstrøm, gift kulgraver ved Hasle Kulværk, 28½ år. Faldt ned i en skakt. Boede i Kirkegade 9, Hasle. Gift med Louise Caro-line Ottesen.

9. marts 1867: Hans Peter Nielsen, gift arbejder i Hasle Kulværk. Født 29. jan. 1821, Nyker. Boede i Nyker. Død ved fald i kulsakten. Gift med Cecilie Jørgensen.

10. dec. 1871: Hans Peter Pedersen, ugift kulgraver i Hasle, Født 23. dec. 1844, Nyker. Omkommet i kulværket

ved slag af en nedfalden jernkrog, der knuste hjerneskallen under nedfiringen.

Bornholms Tidende d. 14. dec. 1871:

Ulykkestilfælde

Det hænder desværre ikke sjældent, at en eller anden Arbejder forulykker ved vore Kulværker, og særlig Ved Hasle Værk. Saaledes har nu igjen ved nævnte Kulværk tildraget sig en sørgelig Ulykke.

Arbejdsmand Hans Peter Pedersen var i Mandags Nat beskæftiget i en af Gruberne, og da han var færdig med sit Arbejde, blev han som sædvanlig hejset op i "Baljen", holdende en Lygte i den ene Haand, medens han med den anden holdt sig fast ved Tovet.

Da man fik ham helt ophejst, var han imidlertid død og hans Hovede stærkt sønderslaat.

Man antager, at et Jord- eller Klippe-stykke er faldet ned og har truffet ham med en saadan Voldsomhed i Hovedet, at Døden strax er paafulgt, hvilket bestyrkes saa meget mere, som en Mand, der arbejdede højere oppe i Schakten, havde talt med ham i Forbifarten, men da denne senere mærkede en forunderlig Lyd, og derfor kiggede ud, saa han Lygten og den Afdødes Hat falde ned i Bunden af Gruben, og at der dryppede Blod ned.

Den Afdøde var i en Alder af 30 Aar og ugift.

28. jan. 1874: Peter Alfred Petersen, kularbejder, søn af sømand Niels Peter Pedersen af Hasle, født 29. juni 1857 i Hasle. Dræbt i kulværket, idet maskineriet i en skakt rev hovedet fra kroppen.

Hovedet klemmt af

Bornholms Tidende d. 31. jan. 1874:

I Onsdags Eftermiddag hændte den Ulykke i Hasle Kulværk, at en 16aarig Dreng fra Hasle, der havde den Beskæftigelse at bringe Grubearbejderne Hakker fra Smedien, ved at gaa ned i Skakten - uagtet han gentagende var advaret imod at bøje sig udover den aabne Skakt, hvor Kulvogne blev hejset op og ned - ikke kunde betvinge sin Lyst til at se sig om.

Netop som han strakte sig frem kom en Vogn under Nedfarten og klemte Hovedet af ham, saa at dette faldt ned i Skakten, medens Legemet blev paa Stigen.

10. sept. 1874: August Svensson, ugift svensk grubearbejder ved Hasle Kulværk i Levka, født 30. nov. 1852 i Torhamn, Blekinge län, udvandret 10. april 1872 fra Korpaskär Torhamn, og Heinrich Höfer, tysk grubearbejder, også ved Hasle Kulværk i Levka, 26 år og katolik.

Begge kvalt ved mangel på luft i kulskakten.

Gasudstrømning

Bornholms Avis, Rønne d. 12. Sept.:

I Hasle Kulværk blive i Torsdags en tysk og en svensk Mand kvalte i en af Schakterne ved Udstrømningen af en gasagtig Luft, der undertiden fremkommer ved en vis Vindretning.

17. okt. 1883: Ole Peter Riis, gift arbejdsmand ved Hasle Kulværk, boede i Levka. Født 19. sept. 1839 i Klemensker. Død ved ulykkestilfælde. Gift med Helda Christine Andersen.

Bornholms Tidende, d. 19. oktober:

Ulykkestilfælde

I Onsdags skete den Ulykke paa Jernbanen mellem Kulværket og Hasle Havn, at Kudsk Ole Riis faldt ind under en af Vognene og blev ihjelkjørt. Han efterlader sig Kone og flere Børn i meget smaa Kaar.

KLEMENSKER

26. feb. 1867: Olaus Petersson, gift svensk arbejder ved Sorthat Kulværk. Boede på Baggårds gr., født 5. juli 1830 i Linderås, Jönköping Län. Ramt i kulbakken af en nedstyrtning, som fremkaldte døden dagen efter. Gift med Ane Marie Madsen.

NYKER

12. dec. 1847: Jonas Nilsson, svensk kulgraver ved Sorthat, 26 år. Styrtet ned i skakten og knuste hovedet.

20. juli 1848: Jens Pedersen Pihl, gift kulgraver på 18. slg. Holmegårds gr. Døbt 19. april 1813 i Vestermarie. Gift med Ane Margrethe Jensen.

Abraham Johnson, ugift svensk ungkarl og kulgraver på Kongens Mark, 36 år.

Begge blev kvalt ved kulskaktens sammenstyrtning.

20. juli 1850: Morten Mogensen Lych, gift kulgraver på 10. slg. Dyndegårds gr. Døbt 9. febr. 1806 i Nyker. Gift med Kirstine Lønberg.

Jens Peder Pihl, ugift kulgraver, Præstegårds gr., født 23. dec. 1817 på Præstegårds gr., Nyker.

Begge druknede i kulskakten.

7. jan. 1852: Johan Peter Gunberg, gift, svensk kulgraver på 18. slg. Holmegårds gr., 29 år. Ihjelslået i Hasle Kulbrud.

Han var gift med Johanna Sofia Jönsdotter.

6. aug. 1858: Nils Carlsson Lundgren, gift svensk kulgraver på Kongens Mark, 37 år. Ihjelslagen ved nedstyrtning i kulskakten.
Gift med Johanna Sofia Olsdotter.

RØNNE

1823: Omkom en mand ved Pythuset, (i dag: Strandvejen 171, Rønne), under sammenskridende jordmasse.

4. feb. 1828: Mogens Ancher, 35 år. Hans Pedersen, 31 år. Peder Kofoed, 31 år. Peder Madsen, 43 år. Jens Larsen, 35 år. Alle kulgravere i Rønne. Alle omkom ved sammenstyrtning af kulgrube.

14. dec. 1835: Christian Hansen, kulgraver, 26 år. Boede i Store Torvegade 79. Blev borte i en kulskakt.

2. aug. 1838: Jens Møller, kulgraver, 37 år. Omkom i en kulgrube.

26. marts 1875: Hans Mogens Ipsen, ugift kularbejder fra Sorthat, født 14. sept. 1838 i Vestermarie. Død ved en nedstyrtning, der ramte ham på Værket.

20. april 1898: Axel Fritjof Rylander, ugift arbejdsmand, født 8. okt. 1868 i Herråkra, Kronobergs län. Boede i Kajstræde, Rønne. Omkom ved kvælning under skaktgravning.

Ola Blus på Løjtan

Af Søren Prag, Hasle

Der stod "Bækkeskov" på østgavlen, da vi i 1973 flyttede ind på vores "nye" bondegård på Krogholmsvej i Rutsker.

Stedets oprindelige navn er Skierpinge; altså en stenet, ufrugtbart grund - et ikke særligt flatterende navn for en bondegård.

Nogle af naboejendommene har også skiftet navne.

"Grusbakken blev til Bækkelyst, og Soldalen i Olsker hed engang Gni'enge - et dårligt jordstykke, der er gni'et fra.

Løjtan

For et par år siden begyndte jeg at undersøge Skærpinges historie og kontaktede Jørn Uffe Hansen for at få lidt hjælp.

Han ku' fortælle, at den haveagtige bevoksning i svinget ved stengærdet mellem Skærpinge og Grønnebjerg skyldtes, at der i begyndelsen af 1900-tallet havde ligget et hus kaldet "Løjtan".

Ola Blus

Det havde han fra Petra Møller, som tydeligt ku' huske "Løjtan" hvor "Ola Blus" og Karoline Margrethe boede. Han var svensk og meget rødhåret, derfor tilnavnet "Blus".

Kogte hornske

Petra huskede specielt en episode, hvor hun var 10-12 år, og Ola Blus havde kørt mæg på Bukkegård, og da han kom ind for at spise, var han ikke særlig appetitlig. Tavst havde hun overværet, hvordan han tog *hendes* hornske og spiste.

Dybt ulykkelig havde hun bagefter i al hemmelighed kogt den!

- og det var ikke så godt, for den blev helt slatten og ubrugelig, og det skulle jo forklares ...

Oplevelsen havde sat sig i hende for resten af livet.

Hornske lavet af et kohorn

Fra Sverige

Ola Nilsson var født 3. juli 1855 i Östra Hoby i Skåne som søn af fisker Nils Thorsson og kom til Bornholm i 1882, hvor han først var 1 år i Klemensker, men flyttede så til Rutsker, hvor han blev tjenestekarl på Puggegård. Den 28. oktober 1891 bliver han som 36-årig gift med Karoline Kirstine Margrethe Madsen, der var 29 år og tjenestepige i Rutsker.

Hun var datter af ugifte Kirstine Benditte Holm, Olsker og en ungkarl Hans Madsen.

Må opgive Løjtan

Da Ola's kone Karoline i 1907 døde måtte han opgive "Løjtan" og logere sig ind som daglejer forskellige steder i Rutsker.

Omkring 1925 flyttede han ind på Forsørgelsesanstalten i Rønne, hvor han døde i 1932.

Ifølge Jørn Uffe blev huset "Løjtan" revet ned omkr. 1910 og stumperne genbrugt i stuehuset på Krakhøj. Nu er området dækket af krat og marksten.

Jeg har forgæves søgt efter tegn på bebyggelse, men det kræver nok en arkæologisk undersøgelse at finde noget håndfast.

Huset "Løjtan" skulle have ligget i knækket af Krogholmsvej midt i billedet.

Nyt fra:

Rigsarkivet har indgået en aftale med den amerikanske virksomhed Ancestry, som betyder millioner af nye høj-kvalitets farvebilleder af kirkebøgerne fra 1814 til 1892 på Arkivalieronline. Aftalen åbner samtidig mulighed for at kirkebøger fra 1812-1892 kan blive søgbare hos Rigsarkivet.

Rigsarkivet ønsker at gøre det muligt for alle at benytte Rigsarkivets samlinger, bl.a. ved at gøre samlingerne søgbare. Derfor har Rigsarkivet i januar 2019 indgået en aftale med Ancestry, som vil betyde en stor øgning i antallet af digitaliserede og indekserede kirkebøger.

Aftalen er en enestående mulighed for at øge tilgængeligheden til Rigsarkivets samlinger, og er støttet af Kildeindtastningskomiteen, Danske Slægtsforskere og Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie.

Aftalens hovedpunkter:

Fra Ancestry modtager Rigsarkivet:

Nye farvebilleder i meget høj opløsning af kontraminiesterielbøgerne fra 1814-1892.

Afskrifter af ca. 21 millioner poster, både fra disse kontraminiesterielbøger

og for de billeder af nyere kirkebøger, som Ancestry har modtaget fra Rigsarkivet.

Afskrifterne indeholder dåb, vielser, dødsfald, konfirmationslister og afgangslister.

Rigsarkivet vil naturligvis stille både billeder og afskrifter gratis til rådighed for alle.

Fra Rigsarkivet modtager Ancestry:

En kopi af de billeder af kirkebøger der ligger på Arkivalieronline fra perioden 1893 til 1914

Ancestry vil publicere disse folketællingsdata frit og gratis på deres hjemmeside uden for betalingsvæggen.

En bornholmsk remse

Fra Merete Svendsen har vi fået denne remse. Er der nogen der kan hjælpe med at gøre den færdig?

Der va en gong 12 ærliga dannemajna
De svor på dåra æra, liv, tro og

Å ded kan de anamma

På dåres fârsa haratinga, plovringa . . .

Kjærne topsjida kjællingens hæjlua
grav

Slikka du hunging rav

Jâ kom fost me mit

Du kom sist me dit

Jâ fik ejn . . . i ejn . . . (måske træsko)

Du fikj lort i enj læ'rsko.

paerehuset@gmail.com

At gå til Barbro

Af Jens Aagesen

Lidt Sydost fra Rønne, vel et godt kvarters Vej, tæt ved Kanegaarden, laa et gammelt, lavt straatækt Hus. Her boede en Kone ved navn Barbro; i det mindste kaldtes hun saaledes (hun var gift; Manden kaldtes Erik, (men om ham er intet at meddele).

Kunne skaffe alt

Denne Barbro var bestandig i Virksomhed med at rette Ærinder fra Rønneboerne. Skulde nogen have Selskab, var Barbro almindeligt den, der skaffede Fløde, som ikke altid kunde faas i Byen. Hun fik den hos bønderne. Ønskede nogen Faaremælk, skaffede hun det. Fra Bagerne bar hun hvedebrød til landboerne.

Mest for Haandværkerne

Hos denne kone kom ofte Folk Søndag Eftermiddag i Sommertiden, mest Haandværkssvende og Læredrenge. Her spistes da Hvedebrød og Fløde, af og til Faaremælk. Kaffe og The kunde hun ogsaa afstedkomme.

I Stuen stod et langt umalet Bord og Træbænke ved Væggen i Stedet for Stole. Borddug var her ikke Tale om.

Altid i godt humør

Under alskens Spøg nødes nu Varerne. Nogle spiste Fløde, andre drak kaffe eller The, og under alt dette var Barbro i livlig Virksomhed.

Hun var noget halt, men det generede hende ikke.

Ingen hjælp

Da hendes Mand ikke hjalp hende det mindste, maatte hun selv styre det hele, var baade Værtinde, Opvartningspige og Kokkepige, altid mild, høflig, flink med Anretningen, blev aldrig fornærmet, om der gaves Vittighed.

Gode omgivelser

Uden for Huset var lidt Træer og en lille Plads, hvor de besøgende kunde opholde sig eller spasere rundt. Kom der Piger, kunde der komme en Svingom i Gang, hvis nogen kunde synge dertil.

Afholdssted

Her kunde man ret slaa Gækken løs. Ingen Tvang, ingen Finhed. Og i Alt var der dog Anstændighed. Her nødes ingen Slags Drikkevarer, som kunde beruse, blot Fløde, Hvedebrød, The og Kaffe.

Populært sted

At gaa til Barbro Søndag Eftermiddag var derfor et yndet Tidsfordriv. Det var ogsaa det eneste Sted uden for Byen, hvor nogen for Betaling kunde faa noget, naar de en Søndag Eftermiddag vilde gaa en Tur.

Fra "En Bornh. Haandværkers erindringer" ca.1835

Konkurrencen

1. Hvad betyder det latinsk ord Delicta.?
2. Hvor meget er en 1 læst sild.?
3. Hvor mange mil er der fra Hammen til Dueodde.?
4. Hvad betyder Inhumatus.?
5. Hvor ligger Jomfruspring.?
6. Hvor lang tid er År og dag.?
7. I hvilken sogn ligger Myrseng.?
8. Hvad er en Epitaf.?

----- o o o -----

Der er 1 gavekort lydende på 200 kr. som præmie hver gang. Der trækkes lod blandt alle rigtige indkomne svar.

Alle besvarelser skal være formanden i hænde senest den 1. april 2019.

Svarene sendes til Hans Ressel, Dampmøllegade 11, 3700 Rønne.

På et postkort eller lignende eller sendes på E-mail: kon@bslf.dk

Mærkes "Konkurrence".

----- o o o -----

Svar på sidste konkurrence

1. før
2. 1,852 m
3. 1,8831m
4. (på)side.
5. Christiansø
6. 2.226 m³
7. Inden
8. Rønne

----- o o o -----

Tillykke til vinderen af konkurrencen:

Medlems nr.: 803.09, Preben Lund

----- o o o -----

Åbningstider Bornholms Ø-Arkiv:

Mandag:	10:00 – 14:00
Tirsdag:	Lukket
Onsdag:	12:00 – 16:00
Torsdag:	10:00 – 14:00
Fredag:	10:00 – 13:00

Foreningens Facebooksgruppe:

"Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening" er en lukket gruppe kun for medlemmer.

Du kan få godkendt din ansøgning, hvis du skriver dit medlemsnummer på anmodningen.

Bestyrelsen

Formand: Hans Ressel

Tlf.: 30 13 81 82

E-mail: fm@bslf.dk

Næstformand: Elo Jacobsen

Tlf.: 30 49 26 51

E-mail: nf@bslf.dk

Kasserer: Tonni Jørgensen

Tlf.: 56 96 45 58

E-mail: ks@bslf.dk

Sekretær: Fie Ellebye

Tlf.: 56 99 00 77

E-mail: sk@bslf.dk

Best. Medl.: Susanne Ressel

Tlf.: 56 95 81 82

E-mail: 1bm@bslf.dk

Best. Medl.: Jørgen Elleby

Tlf.: 42 19 90 91

E-mail: 2bm@bslf.dk

Best. Medl.: Lis Andersen

Tlf.: 29 60 37 19

E-mail: 3bm@bslf.dk

Suppleant: Ilse Pihl

Tlf.: 21 66 70 54

E-mail: 1s@bslf.dk

Suppleant: Jack Funch

Tlf.: 56 99 00 77

E-mail: 2s@bslf.dk

Anetræet

Deadline på Anetræet er på følgende datoer: 1. jan. - 1. apr. - 1. jul. - 1. okt.

Redaktør

Jens Aagesen

E-Mail: red@bslf.dk

Nyheder og artikler du synes kunne have interesse for os andre, sendes til ovenstående e-mail adresse.

Kontingent 2019

Når du skal foretage indbetalinger til BSLF er der flere betalingsmuligheder at vælge imellem.

Kontingentet 2019, skal være indbetalt senest den 01-03-2019.:

150 kr. for enkeltmedlemskab

200 kr. for familiemedlemskab

Du kan indbetale på en af følgende måder:

1: Ved bankoverførsel:

Bankens reg.nr.:	1551
Foreningens kontonummer er:	52746 21

2: Ved betaling på Netbank:

Giro-korttype (FIK-kode):	01
Foreningens kontonummer:	52746 21

3: For udenlandske medlemmer:

Bankens Navn:	Danske Bank.
Bankens adresse:	Store Torv 15
Bankens Postnummer:	DK - 3700 Rønne
SWIFT-BIC:	DABADKKK
IBAN:	DK 18 3000 0005 2746 21

4: MobilePay: 97515

Husk hvis du vælger denne løsning, er det vigtigt, at du noterer dit medlemsnummer og navn

Jeg vil samtidig sige så mange tak til alle de medlemmer, der gennem årene har husket at skrive deres medlemsnummer på meddelelsen, når de indbetaler på netbank - det har lettet mit arbejde temmelig meget.

Medlemsnummeret står på forsiden af kuverten (hvis du modtager bladet pr. post).

TIPS: Hvis du vælger at betale via netbank, og vil være sikker på ikke at glemme betalingen, kan du stille denne til at overføre kontingentet f.eks. hver den 19. jan.

På bestyrelsens vegne
Tonni

Bornholms Slægts- og Lokalhistoriske Forening.

G E N E R A L F O R S A M L I N G .

Bestyrelsen indkalder hermed til ordinær generalforsamling

Søndag den 24. marts 2019 Kl. 14:00 på Rønne bibliotek.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent. (Bestyrelsen foreslår Hans V. Pedersen)
2. Formanden aflægger beretning.
3. Kassereren aflægger det reviderede regnskab til godkendelse.
4. Behandling af indkomne forslag: ***Der er indkommet 1 forslag se næste side***
5. Fastsættelse af kontingentet.
(Bestyrelsen foreslår uændret kontingent)
6. Valg af medlemmer til bestyrelse + 1 suppleant.
På valg er:

Hans Ressel, formand	Modtager genvalg.
Elo Jacobsen, best.mdl.	Modtager genvalg.
Lis Andersen, best.mdl.	Modtager ikke genvalg.
Jørgen Elleby, best.mdl.	Modtager genvalg.
Ilse Pihl, 1.suppleant	Modtager ikke genvalg.
7. Valg af revisor og revisorsuppleant:

Erling Vagn Andersen, revisor	Modtager genvalg.
Chanette Ellebye, revisorsuppleant	Modtager genvalg.
8. Eventuelt.

Foreningen vil i lighed med tidligere år gerne være vært ved en kop kaffe/the med kage, hvorfor bestyrelsen af praktiske grunde beder om en ikke bindende tilmelding til et af følgende bestyrelsesmedlemmer:

Fie Ellebye.
eller på foreningens mail:

Tlf. 56 99 00 77
info@bslf.dk

På bestyrelsens vegne
Hans Ressel, formand.

Indkommende forslag tillæg til dagsorden

Forslaget lyder som følgende:

Bestyrelsen skal undersøge muligheden og arbejde for, at databasen "Bornholmske Gårde" lægges på en hjemmeside og gøres offentlig tilgængelig.

Det drejer sig om den nu meget udvidede og reviderede "Kure`s Gårdregister". I dag findes denne database kun i "Slægtssøgning" og på foreningens hjemmeside. Her er det kun medlemmer af foreningen, der kan åbne og læse i den. Vi mener, at de mange og nye oplysninger, der nu findes over alle de bornholmske gårde, skal kunne ses af en bredere kreds.

Jørn Kjøller. Karl Nielsen.

Resultatopgørelse for 2018

INDTÆGTER:				
Kontingent	89.525,00	Kr.		
"Den Spanske Syge"	900,00	-		
Salg af eksterne harddiske	12.515,00	-		
Salg af T-Shirts	544,00			
Gaver + diverse indtægter	1.301,02	-		
Ture og udflugter - deltagerbetaling	9800	-		
Tilskud (DS)	3.253,00			
"Den Gotiske Skrift"	4.275,00			
Indgående porto	1.020,00			
Indtægter i alt:			123.133,02	Kr.
UDGIFTER:				
Administration:				
Porto	38764,69	Kr.		
Kontorartikler	3537,50	-		
Kopiering	0,00	-		
Telefon	1945,00	-		
Diverse gebyrer og valutadiff.	1303,63	-		
Vareindkøb:				
Harddiske, USB + blanke	65514,09	-		
Foredrag og arrangementer	32105,60	-		
Trykning af "Anetræet"	24870,00	-		
Hjemmeside	2373,00	-		
EDB-software / hardware	1149,00	-		
Fortæring til bestyrelsesmøder	5344,01	-		
Fortæring til div. arrangementer	1755,00	-		
Annoncering	8680,46	-		
Repræsentation: gaver, blomster m.v.	3897,65	-		
Rejser og fortæring	7189,87	-		
Diverse (husleje) + vareindkøb	4800,00	-		
Inventar:	200,00	-		
Kørsel	730,00	-		
Trykning af T-Shirts	6354,14			
Trykning af "Den Gotiske Skrift"	22133,70			
Udgifter i alt:			232647,34	Kr.
Årets resultat			-109514,32	Kr.

Status og balance pr. 31. december 2018

AKTIVER:			
Kassebeholdning	Pr. 31.12.2018	2.444,71 kr.	
Indestående i Danske Bank	Pr. 31.12.2018	67.612,96 kr.	
Indestående i Pay-Pall	Pr. 31.12.2018	2.934,59 kr.	
I alt:			72.992,26 kr.
PASSIVER:			
Formue	pr. 01. jan. 2018	182.506,58 kr.	
Underskud i 2018		109.514,32 kr.	
I alt:			72.992,26 kr.

Hasle den 03-02-19

Foranstående regnskab er revideret og fundet i orden.
Beholdningens tilstedeværelse er konstateret.

Erling Vagn Andersen
Revisor

Hans Ressel
Formand

Tonni Jørgensen
Kasserer

Sammenligningsskema for regnskabsårene 2014 - 2018

	2014	2015	2016	2017	2018
INDTÆGTER:					
Kontingent	108.950,00	100.375,00	101.805,00	96.975,00	89.525,00
renter	2.752,04	2.139,55	0,00	0,00	0,00
Salg af harddiske	61.475,00	61.280,00	40.650,00	15.101,00	12.515,00
"Den Spanske Syge"	5.122,00	294,00	0,00	784,00	900,00
Salg af T-shirts					544,00
Gaver + diverse	4.358,33	3.057,24	360,00	6.088,90	1.301,02
Ture og udflugter					9.800,00
Tilskud	15.803,94	3.921,71	15.925,00	2.800,00	3.253,00
"Den Gotiske Skrift"					4.275,00
Indgående porto					1.020,00
Indtægter i alt:	198.461,31	171.067,50	158.740,00	121.748,90	123.133,02
UDGIFTER:					
Adm.: (Porto, gebyrer, valutadiff. kontorart. mv.)	40.680,24	37.407,74	35.978,20	25.612,95	43605,82
Harddiske, CD- og DVD-er	27.574,00	34.914,15	36.390,19	3.584,00	65.514,09
Repr./gaver, blomster mv.	4.433,69	4.849,04	2.914,40	8962,02	3.897,65
Arrangementer og foredrag	37.811,55	16.188,00	38.624,01	8.239,50	32.105,60
Trykning af "Anetræet"	26.758,06	33.153,26	19.471,25	27.005,00	24870,00
Diverse varekøb, kontingenter, husleje	1.200,00	1.200,00	1.472,50	954,95	4.800,00
Trykning af T-Shirts					6.354,14
Trykning af "Den Gotiske Skrift"					22.133,70
IT - Soft-/Hardware, tlf.	5297,50	2.760,00	705,00	15.976,00	5.467,00
Inventar + vedligehold:	0,00	20.244,80	700,00	5.598,75	200,00
Kørsel/rejser	0,00	1600,20	1.292,00	0,00	7.919,87
Fortæring - bestyrelse	2.117,00	6.526,94	5.097,80	4584,09	5.344,01
Fortæring - arrangementer	5.277,95	6.190,15	13.951,43	9995,70	1.755,00
Tilskud til "medlemsaktiviteter"	0,00	4.515,50	0,00	0,00	0,00
Annoncering	730,25	9.020,00	5.520,63	4972,64	8.680,46
Den Spanske Syge	7.918,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Udgifter i alt:	165.616,74	179.364,78	163.735,91	117.214,99	232.647,34
Årets resultat	32.844,57	-8.297,28	-4.995,91	4.533,91	-109.514,32
Formue pr. 1. januar	158.421,29	191.265,86	182.968,58	177.972,67	182.506,58
Formue pr. 31. dec.	191.265,86	182.968,58	177.972,67	182.506,58	72.992,26

Medlemmer som vi har måttet tage afsked med i 2018 pga.
dødsfald

Ære være deres minde

Navn	Post nr.	By
Lasse Andersen	3740	Svaneke
Inger Johansen	2650	Hvidovre
Mogens Rickert Lau	1720	København V.
Flemming Rømer	4070	Kirke Hyllinge
Merete Jensen	38242	Nybro, Sverige
Tom Voss	2635	Ishøj
Svend Eskildsen	2920	Charlottenlund

Medlemsfordeling 1987 - 2018

